

*Per*Saldo

Jaarverslag 2017

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Omschrijving	Pagina
	Voorwoord	3
1	Thema's en doelen 2017	4
2	Werkzaamheden Per Saldo	6
2.1	Belangenbehartiging en Beleid	6
2.2	Communicatie en Persvoorlichting	8
2.3	Dienstverlening	8
2.3.1	Juridische dienstverlening	10
2.3.2	Dienstverlening Wonen	11
3	Projecten	12
3.1	Het ambassadeursproject (Aandacht voor iedereen)	12
3.2	Mijn Kwaliteit van Leven (MKvL)	12
3.3	VNG-projecten	13
3.4	Meldpunt Juiste Loket	13
3.5	Trekkingsrechten PGB 2.0/budgethoudersportaal	14
3.6	Projecten Wonen	14
4	Per Saldo, de vereniging	15
4.1	Leden	15
4.2	Financiering	16
4.3	Interne organisatie	16
	Bijlagen	
1	Overige werkzaamheden	17
2	Publieke optredens 2017	19

Voorwoord

Het jaar 2017 heeft voor ons in het teken gestaan van de totstandkoming van ons Tienpuntenplan dat wij in de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen hebben uitgebracht. Tien punten die de komende vier jaar de kern vormen van de doelen die wij voor u willen realiseren. Tien punten die verbonden zijn met dat ene belangrijke uitgangspunt: iemand met een zorg- en ondersteuningsvraag moet vooral zelf kunnen kiezen hoe hij zijn zorg regelt. Op een manier die maakt dat hij met zijn beperkingen een leven leidt zoals hij dat zelf voor ogen heeft, zonder beperkende regels, opgelegd door overheden en instanties die bij het bepalen van die regels vooral uitgaan van wat een mens niet meer kan.

Het Tienpuntenplan roept op om samen aan de slag te gaan en u te helpen de best passende keuze te maken rondom zorg en ondersteuning. En wanneer dit met een pgb is, het zo gebruiksvriendelijk mogelijk te maken zodat u de aandacht kan richten op de echt belangrijke dingen. Een zo prettig mogelijk leven leiden, waar u aan het stuur staat en uw eigen beslissingen neemt.

Daarnaast heeft het afgelopen jaar in het teken gestaan van nadenken over de toekomst: hoe kunnen wij ons zo goed mogelijk blijven inzetten voor de belangen van onze leden, ook nu de doorzettende dalende ledenaantallen een vaststaand feit is. Deze daling is een direct gevolg van het dalend aantal budgethouders dat wij landelijk zien. Momenteel onderzoeken wij wat leden, budgethouders die geen lid zijn van Per Saldo, hulpverleners en verstrekkers aan dienstverlening denken nodig te hebben van Per Saldo.

En natuurlijk hebben we daarnaast gewerkt aan de doelen uit ons jaarplan, aan het verbeteren van onze dienstverlening en aan de vele zaken die in 2017 onze aandacht nodig hadden. In dit jaarverslag ziet u terug hoe wij dat alles hebben gedaan.

Net als in 2017 blijven wij ook in 2018 volop bezig met het behartigen van uw belangen en roepen wij u op samen met ons te werken aan het behouden van het pgb zoals het bedoeld is. Want ondanks dat steeds meer partijen met ons het pgb willen verbeteren, hebben wij onverminderd de steun nodig van u en van zoveel mogelijk anderen, om dit te realiseren.

Aline Molenaar
Directeur Per Saldo

Hoofdstuk 1 Thema's en doelen 2017

Er is in 2017 hard gewerkt aan de doelen zoals opgenomen in het Jaarplan 2017. Daarbij is 'Eigen regie' het thema dat als een rode draad door de speerpunten van 2017 loopt. Onderstaand de 'Thema's en doelen' uit het jaarplan 2017.

Thema 1: Eigen Regie *'Van zorgen voor naar zorgen dat...'*

Doelen:

- Per Saldo maakt zich sterk voor een betere uitgangspositie voor mensen met een beperking als het gaat om het verkrijgen en organiseren van zorg en ondersteuning.
- Per Saldo is in Nederland de voortrekker en expert als het gaat om eigen regie voor iedereen met een zorgvraag, los van de financieringsvorm.
- Kantelen van de organisatie van een pure pgb-voorvechter naar een voortrekker én expert op het gebied van eigen regie.

Thema 2: Toegankelijkheid pgb *'De weg vrij voor eigen regie...'*

Doelen:

- Iedereen die zijn zorg en ondersteuning zelf wil regelen vanuit het oogpunt van eigen regie, moet een pgb kunnen krijgen mits hij aan de gestelde voorwaarden voldoet.
- Toegang tot een pgb moet over alle zorgdomeinen heen op een soortgelijke manier worden geregeld.
- Het solide pgb is uitgangspunt in alle zorgdomeinen.

Thema 3: Toerusting budgethouders *'Advies en ondersteuning; daar zijn wij van en voor...'*

Doelen:

- Budgethouders goed toerusten zodat zij de juiste keuzes maken bij de inkoop van zorg en beheer van hun pgb.
- Toerusten van verstrekkers zodat deze de rol van de budgethouder beter begrijpen, snappen hoe deze doelgroep en hun hulpvraag in elkaar zitten en op deze manier meer handvatten krijgen om "niet pluis"-signalen in te schatten. Hiermee werken we samen aan een solide en veilig pgb.

Een eigen budget voor eigen regie

We zien in 2017 dat het teruglopen van de ledenaantallen verder doorzet, dat budgethouders steeds meer digitaal werken en dat ze op een andere manier geïnformeerd en betrokken willen worden. Ook zien we een verschuiving van ons aandachtsgebied, omdat nu de gemeentelijke perikelen veel meer van onze aandacht vragen dan de landelijke.

Lange termijn visie en het Tienpuntenplan

In 2017 is dan ook een start gemaakt met het herijken van de visie en de missie. Ook is er nagedacht over het aantrekken van nieuwe leden en het behouden van bestaande leden én welke gevolgen dit in de toekomst voor de organisatie kan hebben.

We hebben een inhoudelijk plan geschreven dat gericht is op de onderwerpen die de komende jaren van belang zijn en die wij willen realiseren. Dit plan geeft ons richting in de werkzaamheden die wij de komende jaren gaan oppakken en het helpt ons daarin keuzes te maken.

Dit plan is ons Tienpuntenplan geworden. In 2017 is veel tijd besteed aan het opstellen hiervan. Er valt niet alleen veel te schrijven, maar ook veel te herschrijven naar aanleiding van input van leden, klankbordgroepen, medewerkers en externe partijen. Dit heeft er wel voor gezorgd dat het plan leeft. Vooral de oproep om samen met ons te werken aan het realiseren van het Tienpuntenplan leidt regelmatig tot afspraken met organisaties die op bepaalde punten met ons samen willen werken. Zo hebben wij gesproken met gemeenten als Rotterdam, Amsterdam en Zwolle, Kamerleden, Zorgverzekeraars Nederland en de individuele verzekeraars DSW, Zilveren Kruis, Menzis en VGZ. Ook collega-belangenorganisaties als Mezzo en brancheorganisaties als ZN, BTN, Actiz en V&VN zijn geïnteresseerd.

Samenwerking Mezzo

Eind 2017 zijn er oriënterende gesprekken gevoerd met Mezzo om te kijken of we ook buiten het Tienpuntenplan tot nadere samenwerking kunnen komen. Daarbij kijken we naar zowel samenwerking in de belangenbehartiging, als ook naar trainingen en cursussen. Vanuit deze samenwerking willen we elkaar dan ook versterken.

Werkbezoeken

Om mensen van andere organisaties te betrekken bij ons gedachtengoed en het Tienpuntenplan vonden er in het derde en vierde kwartaal een aantal werkbezoeken plaats bij Per Saldo. Om meer inzicht te geven in wat Per Saldo doet en waar Per Saldo voor staat. is bijvoorbeeld het Ketenbureau trekkingsrechten op bezoek geweest, Ook zijn er een aantal Tweede Kamerleden met dezelfde reden op bezoek geweest.

Hoofdstuk 2 Werkzaamheden Per Saldo

De organisatie van Per Saldo kent een aantal afdelingen met elk haar eigen kerntaken. Het geheel van deze taken, uitgevoerd in 2017, vormt een zo goed mogelijke totstandkoming van de doelen uit het jaarplan, zoals in hoofdstuk 1 beschreven.

In dit hoofdstuk staan de veelomvattende werkzaamheden die de verschillende afdelingen van Per Saldo in 2017 hebben uitgevoerd. In bijlage 1 staan de overige werkzaamheden beschreven.

2.1 Belangenbehartiging en beleid

De belangen van budgethouders en de doelen die daar uit volgen, moeten continu onder de aandacht worden gebracht. De afdeling belangenbehartiging en beleid draagt naar overheden, politiek, brancheorganisaties, verzekeraars en andere partijen uit waar wij voor staan en wat wij willen bereiken. Ook in 2017 is dit gedaan door onder andere de onderstaande taken uit te voeren.

VN-verdrag

Per Saldo maakt onderdeel uit van de Alliantie. Dit is een samenwerkingsverband waarin naast Per Saldo ook Leder(in), LFB, Coalitie voor Inclusie en Mind deelnemen. Het doel was de invoering van het VN-verdrag in Nederland en nu, na de invoering, het volgen van de implementatie daarvan. De Alliantie voert meerdere projecten uit. Per Saldo werkt zelf mee aan twee daarvan. Daarnaast ondersteunen wij ook de andere organisaties bij de uitvoering van hun projecten. Na de ratificatie van het VN-verdrag heeft VWS een implementatieplan ontwikkeld met als doel participatiedrempels in de Nederlandse samenleving te slechten en ervoor te zorgen dat mensen met een beperking in de samenleving kunnen meedoen. Per Saldo richt zich nu op het geleidelijk verwezenlijken van dit verdrag. Dit doen we in de projectonderdelen:

- **Ervaringsdeskundigheid:** Het doel van dit onderdeel is te zorgen dat er meer gebruik wordt gemaakt van ervaringsdeskundigen bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid door overheden, instellingen en organisaties. In 2017 hebben wij als kwartiermakers voorbereidingen getroffen voor de inrichting van dit project dat in 2018 van start gaat.
- **Dialogobijeenkomsten:** Wij worden betrokken bij het ontwikkelen en organiseren van dialogobijeenkomsten (themasessies) voor onze achterban. Het doel is informeren en bewustwording creëren, een netwerk opbouwen en het ophalen van signalen en knelpunten.

Pilot integraal-pgb Delft en Woerden

In 2017 is de pilot lpgb afgerond. De gemeenten Delft en Woerden hebben beide besloten dat ze doorgaan met het integraal pgb en zullen in 2018 nieuwe deelnemers toelaten. Ook de politiek was enthousiast; het lpgb heeft een plek gekregen in het regeerakkoord. Het eindrapport over de pilot is eind 2017 gepresenteerd aan de Eerste en Tweede Kamer. Hierna is VWS gestart met een vervolgtraject waarbij Per Saldo nauw betrokken is. Bij het vervolgtraject, dat in 2018 verder vorm krijgt, zullen meerdere gemeenten aansluiten en zal het lpgb en integraal gezinsgebonden budget verder worden uitgewerkt.

Gemeenteraadsverkiezingen

Voor de gemeenteraadsverkiezingen is een eerste versie van ons Tienpuntenplan naar de griffies van alle gemeenten gestuurd en verspreid onder raadsleden en colleges. Dit hebben

wij op een moment gedaan dat partijen verkiezingsprogramma's schreven. In het najaar is ons definitieve Tienpuntenplan naar de griffies verzonden. In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen hebben wij onze ambassadeurs in stelling gebracht (zie onder 4.1 'Ambassadeurs') en hebben wij gezocht naar verkiezingsdebatten in de grote steden. Daar gaan wij in aanloop naar de verkiezingen in 2018 aan deelnemen zodat het thema 'pgb' ook via die route op de agenda's komt.

Via Twitter gaan we zoveel mogelijk fracties volgen zodat zij ons terug gaan volgen en onze tweets lezen. Eind 2017 is gestart met de voorbereidingen voor een social media-campagne rondom de gemeenteraadsverkiezingen. Daarin bespreken we thema's die relevant zijn voor mensen met een zorg- en ondersteuningsvraag. Daarbij gebruiken we onderwerpen die spelen in de gemeentelijke politiek.

Cyclisch proces Zvw-pgb

In het Zvw-pgb bestaat er in zorg in natura een cyclisch proces waarbij de wijkverpleegkundige na het afgeven van de indicatie, op een later moment terug komt en bekijkt of de indicatie nog passend is. Samen met VWS, ZN en zorgverzekeraars is in 2017 gewerkt aan het invoeren van dit proces voor pgb. In dit proces spreken de wijkverpleegkundige en de budgethouder samen doelen af die na verloop van tijd worden geëvalueerd en wordt de indicatie zo nodig bijgesteld. In 2017 zijn er overleggen en werksessies geweest om een pilot voor 2018 voor te bereiden. Wij houden de vinger aan de pols, kijken mee of men wel vasthoudt aan uitgangspunten als 'maatwerk'. Het cyclisch proces mag niet worden gebruikt als een instrument om het pgb zo laag mogelijk te houden.

Praktijkteam Zvw-pgb

Daarnaast is in het Zvw-pgb, samen met VWS, ZN en zorgverzekeraars, een praktijkteam ingericht. In dit praktijkteam bespreken wij, VWS, ZN, zorgverzekeraars, verpleegkundigen, en wellicht nog andere partijen, samen casuïstiek. Het doel is om samen tot een betere indicatie te komen en van elkaar te leren. De eerste 'trial-bijeenkomst' heeft plaatsgevonden op 30 november 2017. Inmiddels is besloten dat het praktijkteam een vervolg krijgt in 2018.

Deelname project regie en vertegenwoordiging

Q-consult heeft in 2017, in opdracht van VWS, een onderzoek uitgevoerd naar regie en vertegenwoordiging bij het pgb. De behoefte aan dit onderzoek is ontstaan omdat er veel onduidelijkheid was over de gewaarborgde hulp. Met name als een budgethouder meerdere vertegenwoordigers heeft, leidt dit tot problemen. Per Saldo heeft met diverse andere organisaties deel uitgemaakt van de stuurgroep en van de werkgroepen van dit onderzoek. Het rapport wordt begin 2018 naar de Kamer verzonden.

Wet minimumloon

Per 1 januari 2018 gaat de Wet minimumloon en vakantiebijslag (Wml) veranderen. Voorafgaand aan deze wetswijziging is in 2017 intensief overleg gevoerd met VWS, VNG, SVB, ZN en Per Saldo. Overleg is nodig omdat de Wml tot gevolg heeft dat iedere zorgverlener in een overeenkomst van opdracht, dus ook de familieovereenkomsten, onder de Wml gaat vallen. Dit kan voor sommige budgethouders enorme gevolgen hebben omdat zij vanaf 2018 het minimumloon moeten gaan betalen. Dit zou een flink gat slaan in hun budget. Na veel lastige overleggen is het gelukt om familieleden voor één jaar uit te zonderen van de gevolgen van de Wml. Over een structurele oplossing wordt in 2018 verder gesproken.

Advisering aan gemeenten

In 2017 zijn diverse gemeenten door Per Saldo voorzien van adviezen. Dit ging over enkelvoudige vragen maar ook adviezen met betrekking tot de gemeentelijke voorwaarden

voor een pgb, steekproefsgewijze huisbezoeken pgb (na signaal ambassadeur) en advisering op conceptverordeningen. Veel van deze vragen van gemeenten kwamen binnen via onze ambassadeurs en werden deels als betaalde dienstverlening geleverd.

Persoonsvolgende zorg

Ook in 2017 waren wij betrokken bij het project Persoonsvolgende Zorg. Dit project bestaat uit twee pilotregio's (Rotterdam en Zuid-Limburg) waarin mensen met een zorgvraag met een beperkte groep gecontracteerde aanbieders praten over hun wensen rondom de zorg. Deze aanbieders hebben zich ertoe verbonden om de zorg zo persoonsvolgend als mogelijk te maken. Per Saldo is deelnemer aan de stuurgroep. Wij nemen deel omdat onze visie op persoonsvolgende bekostiging ons inziens als integraal gedachtegoed moet worden overgenomen binnen dit project. Dit is niet eenvoudig te realiseren. Het project loopt door in 2018. Wij concentreren ons dan ook vooral op het toerusten van zowel mensen met een zorgvraag als de medewerkers van de zorgaanbieders. De laatste groep willen we vooral leren hoe je de juiste vragen stelt en zo de daadwerkelijke zorgvraag achterhaalt.

PGB Congres in samenwerking met de Guus Schrijvers Academie

Op 30 maart 2017 hebben Per Saldo en de Guus Schrijvers Academie in Utrecht een congres georganiseerd voor zorg- en welzijnsprofessionals, beleidsmedewerkers, zorginkopers en anderen over de toekomst van het pgb. Tal van actuele onderwerpen en innovatieve voorbeelden en voorstellen rondom het pgb in binnen- en buitenland passeerden de revue. Het congres bestond uit korte voordrachten, workshops en flitspresentaties met gelegenheid om te participeren en vragen te stellen. Het congres is druk bezocht en door de bezoekers als 'goed' en 'waardevol' beoordeeld. Zowel de staatssecretaris van VWS, Erica Terpstra als Aline Molenaar hebben er gesproken. Daarnaast heeft Per Saldo, in samenwerking met budgethouders, een aantal workshops gegeven. Medewerkers van Per Saldo hebben volop van gedachten kunnen wisselen en hebben contacten kunnen leggen met bezoekers.

2.2 Communicatie en persvoorlichting

In 2017 hebben we bedacht hoe we de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 kunnen gebruiken om onze thema's uit het Tienpuntenplan via social media onder de aandacht te brengen. Ook zijn er interviews gepland en gegeven om via de reguliere media onze thema's onder de aandacht te brengen.

Social media

Afgelopen jaar hebben we naast de website alleen Twitter als social media gebruikt. In december hebben een aantal medewerkers een cursus gevolgd over social media om het gebruik ervan te verbeteren. Naast Twitter hebben we nu ook een LinkedIn- en Facebook account. Het Twitter-kanaal proberen we meer gericht voor de doelgroep te gaan gebruiken. Dit is een proces dat vooral in 2018 zijn uitwerking krijgt.

In de pers

In 2017 zijn er regelmatig perscontacten geweest die hebben geleid tot interviews, artikelen en persoptredens op radio en televisie. Een overzicht van deze optredens staat in bijlage 2.

2.3 Dienstverlening

De juiste informatie, advies en ondersteuning voor budgethouders

Om kwalitatief goede zorg en ondersteuning in te kunnen kopen en goed te weten hoe je om moet gaan met een pgb, is het noodzakelijk dat budgethouders toegerust worden voor deze

taak. Wel willen maar niet kunnen, mag nooit een reden zijn dat iemand afziet van een pgb. Per Saldo biedt hiervoor advies en ondersteuning, onder meer door middel van telefonische gesprekken, (online) informatievoorziening, juridische bijstand, cursussen en trainingen. Deze sluiten aan bij de vragen en wensen van budgethouders. Voor aanbieders/zorgverleners en verstrekkers heeft Per Saldo ook een dienstverleningsaanbod om hen bewust te maken van eigen regie en het budgethoudersperspectief.

Advisering

In 2017 hebben ruim 18.000 mensen telefonisch advies ingewonnen bij onze pgb-consulenten. Daarvan is 96% (17.340) van de vragen ook beantwoord. De trend die vanaf de tweede helft van 2016 zichtbaar is, is dat de vragen complexer zijn (de aard van de casuïstiek). Deze trend heeft zich in 2017 voortgezet. Dit betreft vragen van zowel zorgvragers en hun naasten als (zorg-) professionals, onafhankelijke cliëntondersteuners, zorgkantoren, zorgverzekeraars, zorgaanbieders en gemeenten.

De werkzaamheden van het inmiddels met het Team Advies geïntegreerde 'Trek het Recht team', zijn verder afgenomen waardoor we hebben besloten per 1 maart 2018 ook het aparte telefoonnummer op te heffen.

Daarnaast hebben via de mail en post nog eens 4.689 leden informatie en advies ingewonnen. Plusleden kunnen het advies van Per Saldo invoeren bij vragen over de formulieren met betrekking tot zorgbeschrijvingen en indicatiestelling of bij dossieronderzoek. 298 Budgethouders hebben gebruik gemaakt van deze service. Sommige leden hebben de behoefte aan een '1-op-1 gesprek'. Die mogelijkheid bieden wij aan onze Plusleden op ons kantoor in Utrecht. 57 Plusleden hebben een afspraak gemaakt voor een dergelijk steunpuntgesprek.

Om te voorzien in een behoefte, is het team Advies sinds 9 september 2017 ook telefonisch bereikbaar op de vrijdag.

In de pilotfase die tot eind 2017 duurde, hebben 916 mensen telefonisch advies gevraagd, waarbij de aantallen op andere dagen niet met een gelijk aantal zijn teruggevallen. Op grond hiervan is besloten de vrijdagopenstelling ook in 2018 voort te zetten.

Eind 2017 is een start gemaakt met de voorbereidingen voor een grootschalige behoeftepeiling onder leden en abonnees en abonnees 'wonen'. Wij wachten de uitkomsten hiervan af voordat wij besluiten onze bereikbaarheid te verbreden met een chat- of WhatsApp-mogelijkheid.

Raadplegen achterban

In het vierde kwartaal zijn wij gestart met de voorbereidingen voor een grootschalige behoeftepeiling onder budgethouders en hun vertegenwoordigers, verstrekkers en professionals. Wij willen de wensen en behoeften van de budgethouder nog beter in kaart brengen, zodat wij onze dienstverlening daarop kunnen aanpassen en verbeteracties kunnen inzetten. Deze peilingen zullen begin 2018 verder worden uitgerold.

Cursussen, trainingen, voorlichting

In 2017 hebben 1.591 budgethouders (of hun vertegenwoordigers) een cursus of training bij ons gevolgd of een ledenbijeenkomst in het land bijgewoond. Naast een cursusaanbod met als insteek de verschillende wetten, is er ook aanbod rondom de onderwerpen pgb en onderwijs, kind uit huis en herindicatie. De ledenbijeenkomsten over actualiteiten en aansprekende thema's als 'kind uit huis' zijn goed bezocht. Daarnaast zijn we in een gevorderd stadium om, in coproductie met Mezzo, een informatiebijeenkomst pgb in

relatie tot mantelzorg te ontwikkelen die in 2018 via Mezzo kan worden aangeboden aan de regionale steunpunten mantelzorg voor voorlichting van mantelzorgers in hun gebieden. Van het cursusaanbod in Utrecht hebben 209 professionals gebruikt gemaakt.

De daling van het aantal deelnemers die sinds tweede helft van 2016 merkbaar was, heeft zich in 2017 niet hersteld. Deels heeft een vervanging plaatsgevonden door e-learning. Als het gaat om professionals zien wij daarnaast, met name in het vierde kwartaal, een toename van Incompany (maatwerk-)trainingen waarop wij zeer positieve reacties krijgen. Dit met enkele vervolgoopdrachten voor begin 2018 als gevolg. Verder hebben wij in 2017 langs andere kanalen invulling gegeven aan deskundigheidsbevordering voor pgb-consulenten onder andere aan WMO-consulenten en beleidsmakers van gemeenten.

Daarbij geeft Per Saldo door heel Nederland, op aanvraag, voorlichting over het persoonsgebonden budget. In 2017 zijn er in totaal 42 lezingen gegeven bij uitlopende organisaties o.a. bij diverse gemeenten, WMO-raden, MEE, Mantelzorg steunpunten, Stichting Maatjeswerk Autisme.

E-learning

In 2017 is het online cursusaanbod uitgebreid met 'pgb in de Wlz voor professionals'. In 2017 hebben 128 budgethouders deze cursus gekocht (113 leden en 15 niet-leden). De online cursus 'Wlz voor professionals' is 66 maal (39 abonnees en 27 niet-abonnees) gekocht. Begin 2018 zal 'pgb in de Zvw voor professionals' ook als e-learning worden aangeboden.

In 2017 is met name via direct mailings, de digitale nieuwsbrief en de website extra aandacht gevraagd voor het cursusaanbod onder bestaande leden of abonnees.

(voor een totaaloverzicht van cursussen en bezoekers zie bijlage 3).

2.3.1 Juridische dienstverlening

Per Saldo biedt Plusleden juridische ondersteuning bij bezwaarzaken, beroepszaken bij het CIZ, gemeenten en zorgkantoren en klachten over de zorgverzekeraar. Juridisch complexe en kansrijke zaken worden gedaan door Van der Woude de Graaf Advocaten, met wie Per Saldo sinds vele jaren een samenwerkingsovereenkomst heeft. Via onze communicatiekanalen worden leden gewezen op de ontwikkeling met betrekking tot jurisprudentie over het pgb.

Resultaat

In 2017 heeft Per Saldo samen met de advocaten 319 zaken behandeld. Het aantal zaken is lager dan de twee jaren hiervoor. Daarentegen is de aard van de zaken complexer geworden. Vooral als het gaat om de variëteit in onderwerp met wezenlijk andere regelgeving per wet.

Door het Advocatenkantoor Van der Woude de Graaf zijn 156 zaken aanhangig gemaakt met als resultaat:

- Gegrond 57
- Ongegrond 25
- Geen zaak 12
- Nog lopend 62

Het team juridische zaken van Per Saldo heeft 163 bezwaarzaken in behandeling genomen en afgehandeld.

- 74 WMO
- 13 Jeugdwet
- 3 Overige juridische kwesties
- 46 Wlz-zaken

De bezwaren hebben betrekking op: toekennen van minder zorg, mantelzorg, gebruikelijke zorg, beschermd wonen daar waar het ging om WMO en Jeugdwet. Wlz-bezwaren gaan vooral over meerzorgregelingen waarvan afwijzingsgronden niet altijd helder zijn en zorgovereenkomsten die worden afgekeurd. Daarnaast gaat een substantieel aantal zaken over budgethouders die van mening zijn dat ze in een te laag profiel zijn ingeschaald.

2.3.2 Dienstverlening Wonen

Per Saldo vindt een goede belangenbehartiging van en ondersteuning voor wooninitiatieven essentieel. Door veranderende regelgeving en financiering is het voor wooninitiatieven een hele klus om continuïteit te waarborgen. Per Saldo biedt workshops, themabijeenkomsten en advisering om hen te ondersteunen en ontwikkelt (met projectfinanciering) instrumenten die hen daarbij helpen.

ZonMW onderzoekstraject Netwerk Samen Kunnen Kiezen

Per Saldo Wonen doet mee aan een promotieonderzoek van het Netwerk Samen kunnen Kiezen naar eigen regie van mensen met ernstige meervoudige beperkingen. In 2017 heeft de adviseur wonen de promovendus in contact gebracht met twee wooninitiatieven ter voorbereiding van haar onderzoek over zelfbepaling bij mensen met ernstig meervoudige beperkingen. Verder heeft de adviseur wonen deelgenomen aan twee Denktank-bijeenkomsten en heeft zij een werksessie verzorgd over het persoonlijk plan als instrument voor zelfbepaling voor mensen uit de doelgroep.

Werkgroep Wat als wij er niet meer zijn

In 2017 zijn vier bijeenkomsten met de werkgroep georganiseerd. De werkgroep heeft verkend hoe we het beste kunnen aansluiten op wat al is ontwikkeld, zoals door het Netwerk Rondom (het Zorgtestament), maar ook wat daar nog aan ontbreekt. Ook hebben we aansluiting gezocht bij het VN-verdrag voor de Rechten van de mensen met een handicap en wat daarin te vinden is over het recht op ondersteuning om te kunnen deelnemen aan alle facetten van de samenleving. Ten slotte staat het vraagstuk van de (juridische) verankering van de ondersteuning op de agenda (nadat ouders die ondersteuning niet meer kunnen uitvoeren).

Landelijke Wooninitiatieven dag 2017

In april 2017 is de 11^e Landelijke Wooninitiatievendag georganiseerd. De belangstelling is groot: ruim 200 deelnemers (met name abonnees wonen). Het programma bestaat uit drie plenaire bijdragen en vier themasessies. De themasessies gaan over Ouder worden (bewoners en ouders), woning vinden, goed besturen en Wmo en wooninitiatieven. Het programma is goed ontvangen.

Workshops en themabijeenkomsten

Naast de verschillende workshops die zijn gegeven zoals bijvoorbeeld oriëntatie starten van een wooninitiatief voor ouders en oriëntatie starten van een wooninitiatief voor ondernemers, heeft de adviseur Wonen in 2017 samen met Inspectiegezondheidszorg en Jeugd drie themabijeenkomsten georganiseerd over kwaliteitseisen voor wooninitiatieven die onder de Wet Langdurige Zorg vallen. De bijeenkomsten hebben plaatsgevonden in Utrecht, Zwolle en Eindhoven en hebben 130 deelnemers. De informatie die gedeeld is tijdens deze bijeenkomsten, wordt bewerkt tot een informatiedocument en wordt op de website wonen geplaatst.

Hoofdstuk 3: Projecten

Een belangrijk onderdeel van het werk van Per Saldo is de deelname aan projecten die bijdragen aan de verbetering van de positie van mensen met een zorgvraag en budgethouders in het bijzonder. Onderstaande, soms meerjarige projecten, zijn in 2017 uitgevoerd.

3.1 Het ambassadeursproject (Aandacht Voor Iedereen)

Landelijke bijeenkomst en regiobijeenkomsten

Op 27 juni 2017 heeft de landelijke bijeenkomst voor ambassadeurs plaats in Nieuwegein plaatsgevonden. Circa 30 ambassadeurs waren deze dag aanwezig. In samenwerking met Henk Beltman (AVI-kennismakelaar) en stichting Lobby Lokaal zijn de ingrediënten voor een succesvolle lobby toegelicht, toegespitst op de praktijk, zoals Per Saldo ambassadeurs die tegenkomen. Daarnaast hebben we dit jaar vier regiobijeenkomsten voor ambassadeurs georganiseerd in Gouda, Zwolle, Utrecht en Eindhoven. Naast de kennismaking met een AVI-adviseur stond de regionale uitwisseling centraal. Gedurende de verschillende bijeenkomsten hebben ambassadeurs levendige vragen gesteld. Ook tijdens de ALV is een aparte workshop voor ambassadeurs georganiseerd, gericht op 'hoe ga ik in gesprek met gemeenten'. Ambassadeurs hebben aangegeven dat het heel fijn was om in gesprek te gaan met raadsleden en te leren welke informatie een gemeente nodig heeft om het pgb op de agenda te zetten.

Toolkit

Afgelopen jaar is de toolkit gelanceerd ter ondersteuning van de vrijwilligers. De toolkit bestaat uit diverse handreikingen, checklists, flyers en relevante links. In 2017 is de toolkit continu aangevuld met relevante informatie.

Werving nieuwe ambassadeurs

2017 heeft in het teken gestaan van de werving van (potentiële) ambassadeurs via persoonlijke benadering, tijdens (leden)bijeenkomsten, de ALV, de EigenWijs, nieuwsberichten op de website en in nieuwsbrieven. Het resultaat is dat er in 2017, 19 nieuwe ambassadeurs bij zijn gekomen. In totaal zijn er nu 69 ambassadeurs verspreid over het land.

3.2 Mijn Kwaliteit van Leven (MKvL)

Werven deelnemers vragenlijst

Eind juli is gestart met een actieve wervingscampagne via herhaaldelijke berichten op de website, in de nieuwsbrief en via een directe mailing aan alle leden. Eind 2017 hebben ruim 1.166 budgethouders deelgenomen aan de online-vragenlijst en velen van hen hebben de themavragenlijst pgb ingevuld. Daarnaast is een promotiefilmpje gemaakt over de meerwaarde van deelname aan MKvL om het aantal deelnemers een extra boost te geven.

Vrijwilligers Mijn Kwaliteit van Leven

De kernfunctie van de vrijwilligers bestaat uit:

- 1) het werven van deelnemers
- 2) het helpen van deelnemers bij het invullen van de vragenlijst
- 3) deelnemers 'op het goede spoor zetten'; het helpen van deelnemers die vragen hebben naar aanleiding van de uitkomsten van de vragenlijst en

4) het informeren van deelnemers over hoe de uitkomsten gebruikt kunnen worden in gesprek met bijvoorbeeld de gemeente, zorgverleners en hun naasten etcetera.

Ter ondersteuning van de vrijwilligers is een tweetal handreikingen geschreven. Ook is er een bijeenkomst georganiseerd, inclusief Webinar, over het schrijven van een persoonlijk plan/familiegroepsplan en hoe daar de uitkomsten van de vragenlijst als input voor te gebruiken.

Doorontwikkeling applicatie budgethouders onder elkaar

Tijdens de ALV en de Ledendag op zaterdag 7 oktober 2017, is de applicatie budgethouders onder elkaar gepresenteerd. De applicatie is alleen voor leden van Per Saldo beschikbaar. Via de applicatie kunnen leden contact opnemen met andere budgethouders en/of een Per Saldo ambassadeur en/of een vrijwilliger Mijn Kwaliteit van Leven (MKvL). Het betreft een landkaart waar de namen en woonplaatsen van budgethouders, ambassadeurs en vrijwilligers MKvL zichtbaar zijn. Deze gegevens zijn alleen zichtbaar wanneer iemand zichzelf hiervoor aanmeldt.

3.3 VNG project

Per Saldo heeft samen met de VNG een project gedaan om het pgb-beleid beter vorm te geven bij gemeenten. Dit in opdracht van het ministerie van VWS. In het derde kwartaal hebben we overleggen gevoerd ter voorbereiding van de te organiseren regiobijeenkomsten (Utrecht, Breda, Amsterdam, Zwolle en Eindhoven) en de daaropvolgende negen tweedaagse werkateliers (Amersfoort, Breda, Amsterdam, Zwolle en Eindhoven). De directeur van Per Saldo heeft de inleiding verzorgd voor drie regiobijeenkomsten.

Het programma van de regiobijeenkomsten bestond uit een plenair ochtendprogramma, gevolgd door vier rondes van de thematafels en na afloop nog de mogelijkheid om samen na te praten en ervaringen uit te wisselen. Iedere thematafel heeft input geleverd voor de werkateliers: "Wat heb je opgehaald aan tafel, welke vragen spelen er, welke aanbevelingen zijn er gedaan, welke goede voorbeelden zijn er genoemd etcetera".

Tijdens de regiobijeenkomsten was Per Saldo thema-tafelleider van de tafels "Een signaal van fraude en wat dan?" en van de thematafel "De toekomsttafel (Ipgb/ Iggg en ggb)". Voor deze tafels hebben we alle voorbereidingen verzorgd zoals werkvorm, uitwerking programma van de thematafel, afstemming met de VNG en uitwerken uitkomsten van de thematafels.

De onderwerpen van de overige thematafels:

- Kwaliteit en pgb, informeel versus formele zorg
- Toegang tot pgb en tariefbepaling
- Pgb bij beschermd wonen en wooninitiatieven

Daarna volgden negen tweedaagse werkateliers. De werkateliers zijn verzorgd door trainers van Per Saldo en trainers van de VNG. De uitwerking van de opbrengsten hiervan zijn geïnventariseerd en deze informatie wordt gebruikt voor het herschrijven van een handreiking voor de VNG die in 2018 klaar moet zijn.

3.4 Meldpunt Juiste Loket

Op verzoek van het ministerie van VWS hebben Per Saldo en leder(in) ook in 2017 uitvoering gegeven aan het Meldpunt Juiste Loket. Per Saldo is de penvoerder van dit project. De eindtijd van 31 december 2017 is inmiddels verlengd met de periode van twee jaar. De scope van het Juiste Loket betreft de aanvraag en financiering van langdurige zorg en/of ondersteuning uit de Jeugdwet, Wmo, Zvw en/of Wlz.

Vanaf januari 2017 is het Expertisepunt voor kinderen met een intensieve zorgvraag volledig geïntegreerd in het Juiste Loket. Verder heeft het Juiste Loket vanaf april de diensten

overgenomen van de Helpdesk zorgaanbieders (BMC). Bij deze helpdesk zijn ook de diensten van het praktijkteam palliatieve zorg van het ministerie van VWS ondergebracht. Met de integratie bedient het Juiste Loket een breed publiek. Zowel zorgvragers, hun naasten als professionals kunnen bij het Juiste Loket terecht. Denk bij dit laatste bijvoorbeeld aan onafhankelijk cliëntondersteuners, zorgkantoren, zorgverzekeraars, zorgaanbieders, gemeenten, CIZ, cliëntorganisaties, onderwijs- en zorgconsulenten. In 2017 kreeg het Meldpunt in totaal 3.110 meldingen en casussen te verwerken.

3.5 Trekkingsrechten PGB 2.0/budgethoudersportaal

Ook in 2017 is nog volop gewerkt aan een nieuw budgethoudersportaal. Per Saldo heeft in 2017 deelgenomen aan de werkgroepen vereenvoudigen, invoering en het projectleidersoverleg. Ook zijn er regelmatig bestuurlijke overleggen gevoerd waarin beslissingen zijn genomen over de scope van het te bouwen portaal, de functionaliteiten van het portaal voor de verschillende gebruikersgroepen, fasering van het proces van in werking treden van het portaal, de tijdelijke beheerorganisatie en governance. Ook in de stuurgroepen en de bestuurlijke overleggen hebben we zitting. Eind 2017 is de projectorganisatie die de bouw namens VWS heeft begeleid, opgeheven. Deze activiteiten worden nu door VWS zelf begeleid en uitgevoerd. De gehele ontwikkeling van het portaal, de beoordeling van alle gebouwde en nog te bouwen functionaliteiten bespreken wij continu met budgethouders. Budgethouders kijken mee, praten mee en testen mee om te beoordelen of de opgeleverde functionaliteit voldoet aan de door Per Saldo gestelde eisen en goed werkbaar zijn voor budgethouders.

Ook in 2018 blijven we dit hele proces, samen met budgethouders, nauwgezet volgen door deelname aan werkgroepen, testgroepen en stuurgroepen. Omdat het project groot is en een grote impact heeft op budgethouders, besteden wij hier veel tijd en energie aan. Ook in 2018 zal dit project groot beslag op Per Saldo leggen.

3.6 Projecten Wonen

Toekomstbestendig Wooninitiatief (fonds NSGK): Afronding Plan Monitoring

De uitvoering van het project is geëindigd in 2016; de monitoring van het project liep door tot 1 maart 2017. Doel van dit project was om startende en bestaande wooninitiatieven aan te moedigen en te ondersteunen om hun wooninitiatief wat betreft bedrijfsvoering toekomstbestendig te maken en te houden. Op één na zijn alle kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen behaald. Hiermee is ook het plan Monitoring naar wens afgerond.

Project Wooninitiatief in Transitie (Kans fonds)

Doel van dit project is om de continuïteit van woon(ouder)initiatieven die sedert 2015 onder de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) vallen, te waarborgen. Afgeleid doel is om ouders/naasten te ondersteunen in hun lokale belangenbehartiging.

Het project is naar volle tevredenheid afgerond in 2017 met twee producten:

1. De Brochure 'Wooninitiatief met een Pgb-Wmo van de gemeente. Hoe werkt dat?' en
2. De 'workshop Gemeente en een Pgb-Wmo wooninitiatief: lobbyen bij uw gemeente'.

De problematiek die deze woon/ouderinitiatieven ervaren, zal ook in 2018 actueel blijven.

Haalbaarheidsmodel Wonen (fonds Verstandelijk Gehandicapten/Revalidatiefonds)

In november 2017 is het project Update Exploitatiemodel Wonen gestart. In dit project bouwen we aan een actueel en gebruikersvriendelijk model dat de haalbaarheid toetst van woon-/ouderinitiatieven. Het project eindigt voorjaar 2018. Het model zal worden ingezet in de workshop 'Haalbaarheid wooninitiatief' en adviestrajecten.

Hoofdstuk 4: Per Saldo, de vereniging

4.1 Leden

Per Saldo is een vereniging met 22.898 leden (ultimo 2017). Deze zijn onder te verdelen in de volgende categorieën.

Aantal leden per	31 december 2016	31 december 2017
Abonnees	1.730	1.699
Donateurs	165	154
Gezinsleden (gratis)	11	8
Informatieabbonementen	13	13
Gewone leden	13.914	13.051
Plusleden	8.025	7.578
Subtotaal	23.858	22.503
Abonnees wooninitiatieven	302	395
TOTAAL	24.160	22.898

Algemene Ledenvergadering

In 2017 hebben we op 10 juni de "kleine" ALV gehad. In het algemene gedeelte zijn het jaarverslag en jaarrekening 2016 goedgekeurd. Daarna is er door een budgethouder een presentatie gegeven over het nieuwe budgethoudersportaal.

Tijdens de ALV op 7 oktober hebben we tijdens het inhoudelijke ochtenddeel een debat gehad tussen de SVB, twee Kamerleden, ZN een drie ambassadeurs over twee punten uit het Tienpuntenplan. Voorafgaand aan het debat is het Tienpuntenplan aan de leden gepresenteerd.

's Middags waren er diverse workshops en er was gelegenheid om elkaar te spreken en ervaringen uit te wisselen. Speciaal voor de ambassadeurs was er een 'meet en greet' met Kamerleden en een workshop met wethouders en raadsleden.

Klankbordgroep Per Saldo

De klankbordgroep bestaat in 2017 uit de volgende leden:

F. Diersen (voorzitter), R. Guffens, M. Koefoed-Beijerink, B. Royackers, A. Pisters, M. van Eck, Y. Westhoek, J. Blok, S. van Wanrooy, L. van de Loo.

De klankbordgroep is in 2017 drie keer bij elkaar geweest. De belangrijkste onderwerpen die besproken werden, zijn:

Het Tienpuntenplan, het programma van eisen opleidingen voor het budgethoudersportaal, dilemma's standpunten, raadpleging achterban.

Klankbordgroep Wonen

Voor wooninitiatieven is een aparte klankbordgroep opgericht. De leden die in 2017 deel uit maken van deze klankbordgroep zijn: G. Enkelaar (voorzitter), H. Biemans, A. van den Heuvel, J. Buitenhuis, B. Daalder, L. van den Berg, J. van Rijsingen, P. Offerman, G. Spronk, M. Kromhout, J. Heijstek.

De klankbordgroep Wonen is in 2017 ook drie keer bijeengekomen. Onderwerpen die onder andere zijn besproken: kwaliteit kleinschalig wonen, brainstormsessie over succes- en faalfactoren wooninitiatieven naar aanleiding van onderzoek Sociaal Cultureel Planbureau, aanpassing protocol KBG in verband met meldingsplicht en artikel 3, Meetlat Eigen regie,

Uitvoeringstoets Wlz, Beleid gemeenten Wmo-initiatieven, cliënttevredenheidsinstrument kwaliteit en toetsing overige kwaliteitscriteria.

Ambassadeurs

Per Saldo kan met een kantoor in Utrecht de landelijk spelende zaken goed in de gaten houden. Voor de onderwerpen die vooral regionaal spelen is Per Saldo afhankelijk van zijn ambassadeurs. Dit zijn leden die op vrijwillige basis in hun eigen regio aanspreekpunt zijn voor budgethouders, maar vooral ook de ogen en oren in de regio zijn. De ambassadeurs zijn onmisbaar voor Per Saldo om de regionale belangen van budgethouders te kunnen vertegenwoordigen. In 2017 waren er 69 ambassadeurs. Dit is al een aardig aantal maar Per Saldo wil het netwerk van ambassadeurs ook in 2018 uitbreiden.

4.2 Financiering:

De inkomstenbronnen in 2017:

- Instellingssubsidie VWS: € 918.951
- Opbrengst contributies en abonnementen: € 1.472.553
- Projectsubsidies: € 748.475
- Producten en diensten: € 107.617
- Diverse baten: € 23.562

4.3 Interne organisatie

Bestuur

Het bestuur van Per Saldo kent in 2017 de volgende leden:

A. Hietbrink (voorzitter), Y. Lammertink, C. Boerma, W. van Minnen, G. Enkelaar, M. Botman (penningmeester), I. Zweerts de Jong.

De Algemene Ledenvergadering van Per Saldo kiest het algemeen bestuur. Het bestuur is verantwoordelijk voor het strategisch beleid van de organisatie. In 2017 heeft het bestuur vier keer vergaderd. Naast onderwerpen als het jaarplan, de begroting en het jaarverslag werd ook vergaderd over profilering en positionering en de visie en missie van Per Saldo, het Tienpuntenplan, voorlichtings- en opleidingsactiviteiten rondom het budgethoudersportaal en knelpunten tussen budgethouders en gemeenten.

Bureau

Per Saldo staat onder leiding van directeur mr. A. Molenaar. De organisatie heeft 38 medewerkers (31,63 fte) verdeeld over de volgende afdelingen:

- Directie
- Bedrijfsbureau
- Dienstverlening
- Collectieve Belangenbehartiging

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad van Per Saldo heeft in 2017 drie leden, namelijk: Karin Reinders (voorzitter), Caroline van Opdorp (secretaris), Mirjam Nijdeken (tot 1-7-2017) en Wendy van de Wal (vanaf 1-7-2017).

Er zijn in 2017 reguliere vergaderingen geweest tussen de ondernemingsraad en de directie. De onderwerpen die daarbij aan de orde kwamen zijn: het jaarplan, de begroting en acties naar aanleiding hiervan. In 2017 is er door de directie twee keer een instemmingsverzoek gedaan. Dit ging over de eigen bijdrage over het woon-/werkverkeer en het nieuwe wervings- en selectiebeleid.

Bijlage 1: Overige werkzaamheden

Ondersteuning Passend Zorgaanbod

Een deel van de mensen heeft een zorgvraag die niet goed 'past' bij de manier waarop de zorg in Nederland is georganiseerd. Dat gebeurt bijvoorbeeld als de zorgvraag de grenzen van de domeinen overschrijdt en de rolverdeling en verantwoordelijkheden ingewikkeld zijn. Deze problematiek is niet nieuw. Er zijn nog steeds signalen van mensen die moeite hebben om voor zichzelf de best passende zorg te vinden. Zij voelen zich 'van het kastje naar de muur' gestuurd of de zorg die zij nodig hebben blijkt moeilijk vindbaar of moeilijk beschikbaar te zijn.

Het ministerie van VWS vindt dat mensen de zorg moeten krijgen die bij hen past. Dit project zal daar een bijdrage aan leveren. Niet door het zorgstelsel te veranderen, maar door mensen en professionals te ondersteunen om de juiste zorg te vinden en te realiseren en zo nodig de volle ruimte te benutten die het stelsel biedt. Per Saldo is aanwezig om signalen van budgethouders door te geven en mee te denken over goede oplossingen.

Wmo-consulentendag

Per Saldo krijgt een podium tijdens de landelijke Wmo-bijscholingsdagen. In november hebben we daar een inleidende presentatie gegeven. Ook hebben we de workshop "Van onderbuik naar onderbouwing" gegeven. Deze zijn goed gewaardeerd en wij gaan voortaan tijdens elke bijscholingsdag een workshop geven. Daarnaast gaan wij input leveren voor het Handboek Wmo dat consulenten gebruiken.

Eindevaluatie Pilot toerusting budgethouders

In 2016 heeft Per Saldo samen met Zilveren Kruis zorgkantoren een pilot gedaan om beginnende budgethouders toe te rusten door hen een cursus aan te bieden rondom het beheer van het pgb. De feitelijke pilot werd in 2016 afgerond, in het eerste kwartaal van 2017 hebben we de evaluatie gedaan door de deelnemers te vragen naar hun ervaringen. Heeft de cursus hen geholpen en zo ja, waarbij dan? De evaluatie is uitgevoerd door een onafhankelijk onderzoeksbureau. De uitkomst van de evaluatie is dat mensen die hebben deelgenomen aan de cursus zich vooral veel beter bewust zijn van de valkuilen rondom het beheren van een pgb. Daarmee is voor zowel Per Saldo als Zilveren Kruis Zorgkantoor het nut van de training aangetoond. Dit resultaat gebruiken we in verdere gesprekken over trainingen voor budgethouders die we voeren met gemeenten, verzekeraars en zorgkantoren.

Wlz-vergoedingenlijst

Afgelopen jaar is overleg gevoerd met ZN over de Wlz-vergoedingenlijst. We hebben een aantal punten weten te veranderen om de lijst duidelijker te krijgen. Momenteel loopt nog wel een discussie met ZN en VWS over de huur van de gemeenschappelijke ruimte van de wooninitiatieventoeslag. VWS heeft toegezegd dat dit zou worden opgenomen maar dit is niet gebeurd. Wel heeft ZN op ons aandringen een tekstuele wijziging aangebracht, waardoor de betaling hiervan niet wordt uitgesloten.

Zorgvergelijker

Eind 2017 heeft Per Saldo opnieuw een zorgvergelijker gemaakt waarin de verschillende zorgverzekeraars en hun pgb-beleid worden vergeleken. Budgethouders kunnen de zorgvergelijker gebruiken om bij verandering van zorgverzekeraar te bekijken welke het meest pgb-vriendelijk is.

SCP onderzoek

In 2017 heeft de adviseur wonen meegewerkt aan een interview voor een onderzoek naar wooninitiatieven van het Sociaal en Cultureel Planbureau.

Website en nieuwsbrief

Voor de website 'Wonen' is gewerkt aan het onderdeel 'Aan de slag met uw wooninitiatief', met informatie op het gebied van negen thema's. In 2017 is slechts één thema afgerond. Ook is in 2017 de app 'Vind wooninitiatief' ontwikkeld. Wooninitiatieven kunnen zich registreren op deze site, activiteiten kenbaar maken en vragen stellen aan andere geregistreerde initiatieven. De 'Nieuwsbrief Wonen' is in 2017 drie keer uitgekomen.

Bijeenkomsten

Om zelf goed op de hoogte te blijven van wat er speelt maar vooral om anderen te informeren over het pgb hebben de directeur en de medewerkers CBB in 2017 verschillende bijeenkomsten en symposia bezocht. Zo zijn onder andere bezocht:

- Voor de Jeugddag
- Symposium 'Van wijk tot wetenschap'
- 'PGB congres' Guus Schrijvers (mede georganiseerd)
- Congres 'Waarheidsvinding'
- Aftrap koplopers 'Onafhankelijke cliëntondersteuning'
- 'Onderwijs werkgroep'
- NJI projectgroep 'Vanuit cliëntperspectief'
- verkiezingsbijeenkomst 'Belangenbehartiging' bij Vilans.

Bij deze bijeenkomsten verkennen we ook steeds de mogelijkheden om in de toekomst als Per Saldo workshops of trainingen te geven.

En verder nog:

Net als in andere jaren zijn ook in 2017 diverse Algemene Overleggen gevolgd en in de aanloop daar naartoe brieven aan de Kamer geschreven. Dit al dan niet in overleg en/of in samenwerking met onze collega-organisaties (PF, Leder(in), V&VN, Mind etcetera). In de aanloop naar deze overleggen en de begrotingsbehandelingen, zijn de Kamerleden proactief benaderd om tijdens deze overleggen onze punten in te brengen. Dit is onder andere gebeurd bij het AO Zorgfraude, AO Wijkverpleging en het AO Pakketbeheer.

Gedurende het jaar overlegt Per Saldo ook regelmatig met collega-organisaties om te bekijken of en waar we samen kunnen werken. Daarnaast spreken we met brancheverenigingen, zorgkantoren en verzekeraars en VWS zodat we in een vroeg stadium mee kunnen denken met beleid en werkwijzen.

Bijlage 2 Publieke optredens 2017

Nr.	Datum:	Event:	Soort activiteit
1	7 februari	1Vandaag over de erfenis van Van Rijn	Interview
2	14 februari	Stentor Gezins-pgb	Interview
3	15 februari	Congres Guus Schrijver	Flitspresentatie
4	21 februari	Audiomagazine 'Moet je horen'	Interview
5	30 maart	PGB-congres	Presentatie
6	1 april	Landelijke dag Wooninitiatieven	Inleiding
7	4 april	Visio	Interview
8	20 april	Ieder(in) 'Independent Living'	Vraaggesprek
9	21 april	Bureau Helling (wetensch. Groen Links)	Interview
10	25 april	BVKZ	Interview
11	26 april	Evaluatie pilot IPGB gemeente Woerden en Delft	Interview
12	23 mei	consequenties compensatieregeling	Interview
13	30 mei	Magazine 'Oog'	Interview
14	9 juni	Ruud Bohmer en Ilse Jansen	Interview
15	13 juni	Evaluatie governance in de PGB	Interview
16	22 juni	Bijeenkomst ambassadeur Nelly Dooper	Presentatie
17	27 juni	Landelijke bijeenkomst ambassadeurs	Presentatie
18	19 juli	Libelle	Interview
19	28 augustus	Onderzoeksproject overheidsbesluitvorming	Interview
21	19 september	BNR	Interview
22	25 september	VNG-Regiodagen (3x)	Presentatie
23	26 september	Afscheid Martijn Verbeek VWS	Interview
25	3 oktober	VU	Gastcollege
26	10 oktober	BNR Live Zorgdebat	Debat
27	16 oktober	DSW	Interview
28	24 oktober	MS Web	Interview
29	8 november	Consumentenbond Geldgids	Interview
30	16 november	Nationale Bijscholingsdag Wmo-consulenten	Opening en presentatie
31	6 december	Volkskrant/Tienpuntenplan	Interview

Bijlage 3 Overzicht cursussen

2017								TOTALEN	
Aantal								Cursussen	Deelnemers
Budgethouders									
Pgb hoe beheer ik dat								6	43
Cursus Pgb in alle wetten								2	10
Cursus Pgb in Wlz								6	49
Cursus Pgb via uw gemeente								3	24
Cursus Pgb in Zvw								1	4
Workshop Wlz zorgbeschrijving								2	13
Cursus Pgb en onderwijs								3	26
Cursus kind uit huis								1	12
Cursus herindicatie								5	35
Ledenbijeenkomst actualiteiten								22	544
Ledenbijeenkomst 'problemen met Pgb'								13	201
Ledenbijeenkomst 'kind uit huis'								16	391
Ledenbijeenkomst 'Pgb en mantelzorg'								14	239
Wooninitiatieven									
Oriëntatie "starten van een wooninitiatief" Ouders								5	43
Oriëntatie "starten van een wooninitiatief" Ondernemers								5	35
Informatiebijeenkomst: Kwaliteitscriteria ouderinitiatief								3	123
Wooninitiatief en gemeente								2	14
Actualiteiten woon								1	6
Workshop het toekomstbestendige								1	4

wooninitiatief										

Professionals

Cursus Pgb in alle wetten									5	47
Cursus Pgb via de gemeente									4	30
Actualiteiten professionals									5	50
'Kind uit huis'									2	12
Pgb in de Wlz									2	10
'Problemen met pgb'									4	48
'Pgb en mantelzorg'									1	12
Cursus op maat/in company									4	57
									Totaal	138 2.082